

**FIȘA DISCIPLINEI****1. Date despre program**

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași
1.2 Facultatea	Facultatea de Drept
1.3 Departamentul	Extensiunea Bălți
1.4 Domeniul de studii	Drept
1.5 Ciclu de studii	II Studii universitare de master
1.6 Programul de studii / Calificarea	DREPT EUROPEAN extensiunea Bălți

**2. Date despre disciplină**

2.1 Denumirea disciplinei	FILOSOFIA DREPTULUI EUROPEAN						
2.2 Titularul activităților de curs	Conf. univ., doctor habilitat în filosofie, Valeriu Capcelea						
2.3 Titularul activităților de seminar	Conf. univ., doctor habilitat în filosofie, Valeriu Capcelea						
2.4 An de studiu	2	2.5 Semestru	2	2.6 Tip de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	OB

\* OB – Obligatoriu / OP – Opțional

**3. Timpul total estimat (ore pe semestru și activități didactice)**

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp					ore
Studii după manual, suport de curs, bibliografie și altele					30
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					25
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					40
Tutoriat					0
Examinări					4
Alte activități.....lecturi aleatorii comparatiste.....					20
3.7 Total ore studiu individual					119
3.8 Total ore pe semestru					175
3.9 Număr de credite					7

**4. Precondiții (dacă este cazul)**

4.1 De curriculum	Licenta în Drept, Economie, Filosofie, Istorie, Litere, Sociologie
4.2 De competențe	Sociologie juridică, Filosofia dreptului, Istoria universală a dreptului, Istoria dreptului european, noțiuni de istorie europeană și de hermeneutică juridică

**5. Condiții (dacă este cazul)**

5.1 De desfășurare a cursului	Curs magistral cu elemente socratice
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	Activitate cu prezență obligatorie

**6. Competențe specifice acumulate**

<b>Competențe profesionale</b>	<b>C1.</b> Aprofundarea metodei relativist-relațională proprie studiilor filosofice; <b>C2.</b> Înțelegerea tratărilor filosofice ale filosofilor antici și moderni a dreptului; <b>C3.</b> Familiarizarea cu abordările filosofice ale judecătorilor europeni; <b>C4.</b> Cunoașterea detaliată a fenomenelor de palingenezie a dreptului european; <b>C5.</b> Cercetarea aprofundată a consolidării dreptului european prin poiesis și auto-poiesis; <b>C6.</b> Observarea tendințelor de cristalizare a principiilor de drept european.
<b>Competențe transversale</b>	<b>C.1.</b> Extinderea capacității de concepere a moștenirii filosofice europene în domeniul dreptului. <b>C.2.</b> Dezvoltarea gradului de înțelegere a fenomenelor juridice europene; <b>CT3.</b> Inițierea într-un modus cogitandi specific judecătorului european; <b>CT4.</b> Propensiune pentru înaltă cultură juridică europeană și universală.

**7. Obiectivele disciplinei (din grila competențelor specifice acumulate)**

<b>7.1. Obiectivul general</b>	<b>Obiectivele disciplinei</b> Familiarizarea masteranzilor cu moștenirea filosofică ce ține de tratarea dreptului ca fenomen social și a metodelor filosofice de aprofundare a notiunilor specific dreptului în general și dreptului european, în mod special, cu spiritul relativ al normelor juridice care au jalonat evoluțiile istorice ale Europei și cu valoarea ontologică a dreptului european actual.
<b>7.2. Obiectivele specifice</b>	La finalizarea cu succes a acestei discipline, studenții vor fi capabili să: <ul style="list-style-type: none"> <li>- să determine specificul, esența, obiectul de studiu al filosofiei dreptului european și coraportul ei cu alte științe juridice;</li> <li>- să cunoască etapele de dezvoltare, orientările, școlile și curentele filosofiei dreptului european;</li> <li>- să identifice premisele și sursele doctrinelor filosofice ale dreptului european;</li> <li>- să definească orientările și școlile filosofice ale dreptului european, stilurile de filosofare;</li> <li>- să explice esența concepției dreptului pozitiv și a celui natural și controversa dintre aceste orientări filosofice cu privire la esența dreptului european;</li> <li>- să definească conceptele de bază ale ontologiei, gnoseologiei, axiologiei, antropologiei și praxiologiei filosofiei dreptului european și rolul lor pentru jurisprudență;</li> <li>- să cunoască natura, esența, conținutul și forma dreptului european;</li> <li>- să determine specificul metodelor de cunoaștere (inducția și deducția, abordarea combinată, hermeneutica și comprehensiunea) în domeniul dreptului european;</li> <li>- să înțeleagă conceptele de „Europa”, „Idee europeană”, „Identitate europeană”, „Cetățenie europeană”;</li> <li>- a concepe în mod just raportul dintre dreptul european și dreptul național.</li> </ul>

**8. Conținut**

<b>8.1</b>	<b>Curs</b>	<b>Metode de predare</b>	<b>Observații (ore și referințe bibliografice)</b>
1.	IDEILE PRINCIPALE ALE FILOSOFIEI DREPTULUI EUROPEAN DEZVOLTATE DE FILOSOFII ȘI JURIȘTII DIN GRECIA ȘI ROMA ANTICĂ	Curs magistral cu elemente de metodă socratică și metodologie filosofică și juridică	4 ore
2.	CONCEPTELE FUNDAMENTALE ALE FILOSOFIEI DREPTULUI EUROPEAN DEZVOLTATE ÎN EPOCA MODERNĂ	- //... -	4 ore
3.	DOCTRINELE FILOSOFIEI DREPTULUI EUROPEAN CREATE ÎN CADRUL FILOSOFIEI DREPTULUI ÎN SEC. AL XX-lea.	- // -	2 ore



4.	CONCEPTUL DE „EUROPA”; „IDEE EUROPEANĂ”, IDENTITATE” ȘI „CETĂȚENIE EUROPEANĂ”	- // -	2 ore
5.	MOMENTELE DE CRISTALIZARE A CONCEPTELOR FUNDAMENTALE ÎN DREPTUL EUROPEAN	- // -	2 ore
6.	MOMENTELE DE CRISTALIZARE A CONCEPTELOR DE „EUROPA”, „ IDEE EUROPEANĂ”, CETĂȚENIE EURO-PEANĂ”.	- // -	2 ore
7.	ONTOLOGIA DREPTULUI EUROPEAN	- // -	2 ore
8.	EPISTEMOLOGIA DREPTULUI EURO-PEAN	// -	2 ore
9.	AXIOLOGIA DREPTULUI EUROPEAN	// -	2 ore
10.	PRINCIPIILE DREPTULUI EUROPEAN ÎNTR-O EVOLUȚIE BIMILENARĂ	- // -	2 ore
11.	NOILE PRINCIPII JURISPRUDENȚIA-LISTE ALE DREPTULUI EUROPEAN	- // -	2 ore
12.	DREPT EUROPEAN ȘI DREPT NAȚI-ONAL. RAPORTURI DE INCLUZIUN	- // -	2 ore

**Bibliografie:**

1. Valerius M. Ciucă, *EURONOMOSOFIA. PERIPLU PRIN FILOSOFIA DREPTULUI EUROPEAN*. Iași: Ed. Universității „Alexandru Ioan Cuza”, 2019.
2. Valerius M. Ciuca, *EURONOMOSOFIA*, Vol. 1, PROLEGOMENE LA O OPERA IN ESAFODAJ. Iași: Ed. Fundatiei Academice AXIS, 2012.
3. Valerius M. Ciuca, *EURONOMOSOFIA*, Vol. 2, ÎN CAUTAREA SUBSTANȚEI ONTOLOGICE ȘI A PALINGENEZIEI DREPTULUI EUROPEAN. Iași: Ed. Fundatiei Academice AXIS, 2016.
4. Valerius M. Ciuca, *VAGANT PRIN IDEEA EUROPEANA*. Iași: Ed. AXIS, 2011
5. Valerius Ciuca, *ITINERARII PRIN PRETORIILE EUROPENE*. Iași: Ed. AXIS, 2011.
6. Valeriu Capcelea, *FILOZOFIA DREPTULUI*: man. pentru instit. de învăț. superior. Chișinău: Ed. ARC, 2004.
7. Valeriu Capcelea, *FILOZOFIA JURIDICĂ*: man. pentru instit. de învăț. superior. Chișinău: Ed. ARC, 2011.
8. Valeriu Capcelea, *FILOSOFIA JURIDICĂ. INTRODUCERE ÎN ISTORIA FILOSOFIEI JURIDICE ȘI ÎN STUDIUL PRINCIPALELOR DOMENII ALE EI: curs universitar*. București: Ed. Universul juridic, 2019.
9. Valeriu Capcelea, *REFLECȚII CU PRIVIRE LA DIMENSIUNEA VALORICĂ A NORMELOR JURIDICE*. În: Revista națională de drept, 2007, nr. 6, p. 32-35.
10. J. BROEKMAN, *A PHILOSOPHY OF EUROPEAN LAW*, ED. BRUYLANT, BRUXELLES, 2007.
11. Richard Bellamy, Dario Castiglione, Jo Shaw, *MAKING EUROPEAN CITIZENS*, Macmillan Publishers Limited, Hampshire, England, 2010.
12. Jo Shaw, *LAW OF THE EUROPEAN UNION*, editia a III-a, Palgrave Macmillan Law Masters, Hampshire, England, 2010 (selectiv, cu precizarile de rigoare ale titularului disciplinei).
13. Andrei Marga, *FILOZOFIA UNIFICĂRII EUROPENE*. Cluj-Napoca: Biblioteca Apostrof,, 1995.
14. Raluca Bercea, *DREPT COMUNITAR. PRINCIPII*. București: Ed. C.H.Beck, 2007 (selectiv, cu precizarile de rigoare ale titularului disciplinei).
15. Rémi Bague, *EUROPA, CALEA ROMANĂ*. Cluj-Napoca: Ed. Idea Design & print, 2002.
16. Faust Bradescu, *EUROPA UNITĂA*. București: Ed. Majadahonda, 2000.
17. Charles Zorgbibe, *CONSTRUCTIA EUROPEANA. TRECUT, PREZENT, VIITOR*. București: Ed. Trei, 1998.
18. Jeremy Rifkin, *VISUL EUROPEAN*. Iași: Ed. Polirom, 2007.
19. Jacques de Rider, *EUROPA CENTRALA SAU PARADOXUL FRAGILITĂȚII*. Iași: Ed. Polirom, 2001.
20. Nicolae Enciu, Valentina Enciu, *CONSTRUCȚIA EUROPEANĂ (1945-2007)*. Curs universitar. Chișinău, 2008.
21. Ludmila Roșca, *FILOSOFIA INTEGRĂRII EUROPENE. Curs universitar*. Chișinău, 2017.

**Referințe principale:**



1. Valerius M. Ciuca, *EURONOMOSOFIA*, vol. I și II, Iași: Ed. Fundației Academice AXIS, 2012.
2. Valerius M. Ciucă, *VAGANT PRIN IDEEA EUROPEANĂ*, Iași: Ed. Fundației Academice AXIS, 2011.
3. Valeriu Capcelea, *FILOZOFIA JURIDICĂ*: man. pentru instit. de învăț. superior. Chișinău: Ed. ARC, 2011.
4. Valeriu Capcelea, *FILOSOFIA JURIDICĂ. INTRODUCERE ÎN ISTORIA FILOSOFIEI JURIDICE ȘI ÎN STUDIUL PRINCIPALELOR DOMENII ALE EI: curs universitar*. București: Ed. Universul juridic, 2019.
5. Valeriu Capcelea, *TRACTAT DE FILOSOFIE*. București: Ed. Pro Universitaria, 2020.

**Referințe suplimentare:**

1. M. Villey, *PHILOSOPHIE DU DROIT*, vol. 1. Paris: Editions PUF, 1982.
2. В.С. Нерсесянц, *ФИЛОСОФИЯ ПРАВА*. Москва: Изд-во ИНФРА-М, 1997.

8.2	Seminar / Laborator	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	IDEILE PRINCIPALE ALE FILOSOFIEI DREPTULUI EUROPEAN DEZVOLTATE DE FILOSOFII ȘI JURISTI DIN GRECIA ȘI ROMA ANTICĂ	În cadrul seminarului sunt aprofundate principalele teme abordate la curs. Este stimulată dezbaterea și problematizarea. Sunt audiate și comentate eseurile pe care studenții le prezintă în conformitate cu programarea realizată la începutul semestrului.	4 ore
2.	CONCEPTELE FUNDAMENTALE ALE FILOSOFIEI DREPTULUI EUROPEAN DEZVOLTATE ÎN EPOCA MODERNĂ	- // -	4 ore
3.	DOCTRINELE FILOSOFIEI DREPTULUI EUROPEAN CREATE ÎN CADRUL FILOSOFIEI DREPTULUI ÎN SEC. AL XX-lea.	- // -	2 ore
4.	CONCEPTELE FUNDAMENTALE ALE DREPTULUI EUROPEAN	- // -	2 ore
5.	CONCEPTUL DE „EUROPA”, „IDEE EUROPEANĂ”, „IDENTITATE”, „CETĂȚENIE EUROPEANĂ”	- // -	2 ore
6.	MOMENTELE DE CRISTALIZARE A CONCEPTELOR FUNDAMENTALE ÎN DREPTUL EUROPEAN	- // -	2 ore
7.	ONTOLOGIA DREPTULUI EUROPEAN	- // -	2 ore
8.	EPISTEMOLOGIA DREPTULUI EUROPEAN	- // -	2 ore
9.	AXIOLOGIA DREPTULUI EUROPEAN	- // -	2 ore
10.	PRINCIPIILE DREPTULUI EUROPEAN ÎNTR-O EVOLUȚIE BIMILENARĂ	- // -	2 ore
11.	NOILE PRINCIPII JURISPRUDENȚIA-LISTE ALE DREPTULUI EUROPEAN	- // -	2 ore
12.	DREPT EUROPEAN ȘI DREPT NAȚIONAL. RAPORTURI DE INCLUZIUNE	- // -	2 ore

**9. Coroborarea conținutului disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului**



**Excelenta coroborare.**

### 10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere în nota finală (%)
10.4 Curs	Prezență minim 30%	Prin metoda socratica	30%
10.5 Seminar/ Laborator	Seminar interactiv	Dialog + eseuri	70%
<b>10.6 Standard minim de performanță</b>			
Pentru recunoașterea rezultatelor din activitatea seminarială și din prezența la cursuri, este necesară obținerea a cel puțin 50% din punctele examenului oral.			

Data completării  
09.09.2020

Titular de curs  
Conf. univ., doctor habilitat în filosofie,  
Valeriu Capcelea

Titular de seminar  
Conf. univ., doctor habilitat în  
filosofie, Valeriu Capcelea

Data avizării în departament  
30.09.2020

Director de departament  
Lect. univ. dr. Olga Andreea Urda